

ARKEOLOJİK ALANLARDA FEN BİLİMLERİ UYGULAMALARI

Editör: Erdener Pehlivan

Arkeolojik Alanlarda Fen Bilimleri Uygulamaları

Editör: Erdener Pehlivan

Yayın No.: 1521

ISBN: 978-625-398-399-4

Basım Sayısı: 1. Basım, Mart 2023

© Copyright 2023, NOBEL BİLİMSEL ESERLER SERTİFİKA NO.: 20779

Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.

Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürütmekte ve yayınladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır. "NOBEL BİLİMSEL ESERLER" bir Nobel Akademik Yayıncılık markasıdır.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-

Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Mehmet Çakır -mehmet@nobelyayin.com-

Redaksiyon: Seda Polat -seda@nobelyayin.com-

Kapak Tasarım: Mehmet Çakır -mehmet@nobelyayin.com-

Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

Pehlivan, Erdener.

Arkeolojik Alanlarda Fen Bilimleri Uygulamaları/Erdener Pehlivan

1. Basım, VIII + 218 s., 16,5x24 cm. Kaynakça var, dizin yok.

ISBN: 978-625-398-399-4

Anahtar Kelimeler: 1- Arkeoloji 2- Mimarlık 3- Harita Mühendisliği 4- Jeofizik Mühendisliği
5- Jeoloji Mühendisliği 6- Metalürji ve Malzeme Mühendisliği 7- İnşaat Mühendisliği

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.

Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA

Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65

Sipariş: siparis@nobelyayin.com- **E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

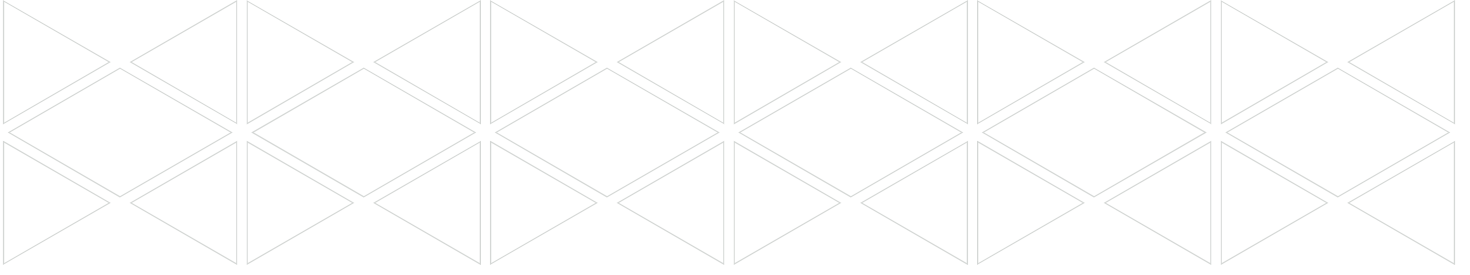
Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan, Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519

Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
GİRİŞ.....	1
<i>Erdener PEHLİVAN</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA MİMARİ BELGELEME UYGULAMALARI	7
<i>Gamze Fahriye PEHLİVAN</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA MİMARİ KORUMA UYGULAMALARI.....	37
<i>Gamze Fahriye PEHLİVAN</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA HARİTA MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI	85
<i>Ali ULVİ</i>	
<i>Abdurahman Yasin YİĞİT</i>	
<i>Seda Nur Gamze HAMAL</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA JEOFİZİK MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI.....	107
<i>Özcan BEKTAŞ</i>	
<i>Aydın BÜYÜKSARAÇ</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA JEOLJİ MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI.....	123
<i>Nazire ÖZGEN ERDEM</i>	
<i>Oktay CANBAZ</i>	
ARKEOLOJİK ALANLARDA METALURJİ VE MALZEME MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI	161
<i>Ali ÖZER</i>	

ARKEOLOJİK ALANLARDA İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ UYGULAMALARI 189

Abdulkadir SOLAK

Mehmet KAMANLI

ARKEOLOJİK ALANLARDA MİMARİ BELGELEME UYGULAMALARI

Gamze Fahriye PEHLİVAN²

Giriş

Kültürel birikimin somut göstergelerinden olan arkeolojik miras, bir millete ait olmadan ziyade tüm insanlığın ortak mirası olarak kabul edilmektedir. İnsanlık tarihinden kesitler sunan arkeolojik miras, yerine yenisi koyulamaz, yenilenebilir bir kaynak olması bağlamında değerlidir. Bu eşsiz mirasın korunması için ilk yapılması gereken, kayıt altına alınmasıdır.

Doğal afetler, yangın, savaş vb. sebeplerle bu eşsiz eserlerin yıkılması ya da zarar görmesi durumunda, belgeleme çalışmalarının önemi gözler önüne serilmektedir. Bunun yanı sıra belgeleme, hem mimarlık öğrencileri için mimarlığın kadim köklerinin bağlı olduğu arkeolojik mirası mimarlık tarihi açısından değerlendirebilme imkanı vermesi açısından, hem de arkeoloji öğrencilerinin kazı sonucu çıkan bir miras yapısının arkeoloji bilimindeki yerini oturabilmesi açısından önemlidir. Bunun yanı sıra belgeleme, koruma çalışmalarının altlığını oluşturmaktadır.

Arkeolojik alanlarda belgeleme konusunun önemi, uluslararası tüzüklerde de yerini almıştır. Arkeolojik Mirasın Korunması ve Yönetimi Tüzüğü (1990) Madde 4, belgelemenin önemini şöyle anlatmaktadır: “*BELGELEME Arkeolojik mirasın korunması onun içeriği ve niteliği hakkında mümkün olabilecek en ayrıntılı bilgiye dayandırılmalıdır. Arkeolojik kaynakları genel olarak gözden geçirmek koruma stratejisi geliştirmek için gerekli bir araçtır. Bu nedenle, arkeolojik mirasın korunması ve yönetiminde temel görev arkeolojik araştırma olmalıdır. Envanterler de, bilimsel çalışma ve araştırma için temel veri tabanını oluştururlar. Envanter hazırlanması sürekli ve dinamik bir süreç olarak düşünülmelidir.*

2 Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Mimarlık Bölümü, geraybat@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-5293-863X

05/10/2022

Sayın Gamze Fahriye PEHLİVAN

Nobel Akademik Yayıncılık olarak aşağıda bilgileri verilen esere bölüm yazarı olarak katkınızı rica etmekteyiz.

Saygılarımızla...

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM
DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ.
Asiye Mah. Rütüm Cad. Nereziade Sok. Güneş Apt. No: 9 D: 3
Tel: 0312 418 20 10 Fax: 0312 418 20 20 Kağıtözü / İSTANBUL
Kadıköy - Mersis: 34110100000000000000

Eserin Adı: Arkeolojik Alanlarda Fen Bilimleri Uygulamaları**Bölüm Adı: Arkeolojik Alanlarda Mimari Belgeleme Uygulamaları****Bölüm Adı: Arkeolojik Alanlarda Mimari Koruma Uygulamaları**

İLGİLİ MAKAMA

27.06.2018 tarihli ve 30461 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği’nin 3. maddesinin I bendinde yer alan **“Tanınmış uluslararası yayınevi: En az beş yıldır uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten, Türkçe dışındaki dillerde aynı alanda farklı yazarlara ait en az yirmi kitap yayımlamış ve yükseköğretim kurumu senatosunun kararıyla alanında etkinliği ve saygınlığı kabul edilen yayınevi”** tanımı ve aynı zamanda T.C. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının doçentlik başvuru şartlarında yer alan **“Uluslararası Yayınevi: En az dört yıl uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten, yayımladığı kitaplar Yükseköğretim Kurulunca tanınan sıralama kuruluşlarınca belirlenen dünyada ilk 500’e giren üniversite kütüphanelerinde kataloglanan ve aynı alanda farklı yazarlara ait en az 20 kitap yayımlamış olan yayınevi”** tanımı çerçevesinde Nobel Akademik Yayıncılık;

- 1984 yılına dayanan 38 yıllık geçmişi,
- Söz konusu Yönetmeliğin “Tablo 4” başlıklı kısmında sayılan:

- Eğitim Bilimleri
- Fen Bilimleri ve Matematik
- Filoloji
- Güzel Sanatlar
- Hukuk
- İlahiyat
- Mimarlık, Planlama ve Tasarım
- Mühendislik
- Sağlık Bilimleri
- Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler
- Ziraat, Orman ve Su Ürünleri
- Spor Bilimleri

temel alanlarında yayın hayatına kazandırdığı **7000’e** ulaşan eseri;

- Kazandırdığı bu eserlerin; Yükseköğretim Kurulunca tanınan sıralama kuruluşlarınca belirlenen dünyada ilk 500’e giren üniversite ve kamu kütüphanelerinde kataloglanmış olması;
- Aynı temel alanda farklı yazarlara ait en az 20 eserinin bulunması,
- Türkçe dışındaki dillerde farklı yazarlara ait (İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça, Arapça, İtalyanca) 20’den fazla eserinin bulunması,

- Her yıl uluslararası fuarlara katılımı,
- Yurt dışında meskûn 20'den fazla yayınevi ile iş birliği sonucunda 500'ü aşkın yabancı dilde yazılmış eseri Türkçeye kazandırması ve
- Ulusal dağıtım ağı ve internet satış organizasyonu ile

Sektörün gelişmesinde ve biçimlenmesinde önemli paya sahip lider bir marka olarak **“tanınmış uluslararası yayınevi”** şartlarını açık ve net olarak taşımaktadır. Bunun yanı sıra yayın çeşitliliğini artırmak, iş birliğini geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla kurduğu ya da yayıncılığını üstlendiği;

- Nobel Yaşam
- Nobel Bilimsel
- Nobel Kültür
- Nobel Çocuk
- Aktif Düşünce
- Atlas Kitap
- İktisat
- İlem
- Altınbaş Üniversitesi
- Tesam Kitaplığı
- Ey Yayınları
- Dört Öge Dergisi

yayınları **“tanınmış uluslararası yayınevi”**nden yayımlanan eserler statüsüne haizdirler.

Saygılarımızla...

Nobel Akademik Yayıncılık
Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın Yönetmeni
Nevzat ARGUN

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM
DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ.
Etiler/Beşiktaş/İstanbul
Tel: 0216 418 20 10 Fax: 0312 418 30 20 Kadıköy / İSTANBUL
Kadıköy/Beşiktaş/İstanbul 031 056 1297

EKLER

- EK-1: WorldCat Veri Tabanı Arama Sayfası Görüntüsü ve İndekslenen Yayın Örnekleri
- EK-2: Nobel Akademik Yayıncılık Örnek Liste
- EK-3: Nobel Bilimsel Yayınları Örnek Liste
- EK-4: Nobel Yaşam Yayınları Örnek Liste
- EK-5: Aktif Düşünce Yayınları Örnek Liste
- EK-6: Atlas Kitap Yayınları Örnek Liste
- EK-7: İktisat Yayınları Örnek Liste
- EK-8: İlem Yayınları Örnek Liste
- EK-9: Altınbaş Üniversitesi Yayınları Örnek Liste
- EK-10: Yabancı Dillerde Yayımlanmış Eserler Örnek Liste

